

[Gerda Møller.]

til en videregående drøftelse af de grønlandske forhold, og i hvert fald en del af de afgørende aspekter må kunne komme frem under det udvalgsarbejde, som vi formentlig får efter denne første behandling, og så får vi vel senere lejlighed til at se på alle de andre problemer, der kan være.

Med disse ord skal jeg tilsige lovforslaget velvillig behandling fra det konservative folkepartis side.

Formanden: På givne foranledning henstiller jeg, at samtaler føres mere sagte såvel i sidegangen som overalt i salen.

Holger Hansen: Må jeg begynde med at sige, at venstre kan støtte dette lovforslag. Det er rigtigt, at den udvikling, der nu er i gang i Grønland på det økonomiske område, og hvis mest fremtrædende træk vel er befolkningskoncentrationen i byområderne, må følges op af en socialpolitisk indsats. Det er jo ikke bare i Grønland, sådanne problemer opstår, det sker overalt, hvor en hastig udvikling er i gang, og hvor de menneskelige problemer tårner sig op i kølvandet på den omstilling, som det enkelte menneske og den enkelte familie derved skal ind i. Men vel særlig i Grønland sker der i disse år et spring fremad i udviklingen, som — vi kan vel næsten sige — savner sidestykke andre steder. Mange grønlændere forlader deres gamle bosteder og rykker ind til byerne med nye uvante betingelser og nye måske hidtil ukendte problemer.

Formanden: Min henstilling om sagte tale gjaldt specielt i sidegangen.

Holger Hansen: Det er derfor givet, at vi må bestræbe os på at føre en socialpolitik, der hindrer tragedier i at opstå, der forebygges i stedet for at komme for sent. Forebyggelsen betyder, at man spares for ulemper, spares for problemer. Forebyggelsen betyder også, at det, man skal bøde med, og som ofte er dyrt både på den ene og på den anden måde, i hvert fald i stort omfang vil kunne spares.

Det har været sådan i mange år, at det sociale område med visse undtagelser henhørte under landsrådets afgørelse og ansvar. Denne hovedlinje er fastholdt og skal fortsat

gælde, men staten skal ifølge forslaget her yde et tilskud eller en refusion af $\frac{3}{10}$ af de sociale udgifter. Man har tilstræbt at give den samme tilskudsprocent til nogenlunde samtlige sociale udgifter indbefattet anlægsarbejder. Vi tror i mit parti, at denne fremgangsmåde er rigtig. Den fastholder landsrådets ansvar for dets politik på dette område og stiller landsrådet frit over for den fremtidige udvikling, frit i den forstand, at man kan tage de initiativer, som man på det enkelte sted og på det enkelte område mener er rimelige og rigtige. Man kan sætte ind, hvor man mener, det er mest tiltrængt, uden at fristes til at skele til eventuelle forskelle i refusionsprocenten.

Denne lovgivning vil betyde, at landskassens økonomi vil blive styrket i de næste 3 år med ca. 9 mill. kr., men vi får af ministeren at vide, at der ikke hermed vil skaffes fuld dækning for de udgifter, landsrådet forventer i de kommende år, og heller ikke med de afgiftsforhøjelser, der formentlig meget snart vil blive vedtaget i det høje ting. Ministeren nævner i omtalen af dette problem, at landsrådet må overveje andre indtægtsmuligheder, eventuelt ved forbrug af landskassens kapital. Jeg vil gerne stille det spørgsmål: hvor stor er denne? Hvor stammer disse penge fra? På hvilken måde vil en sådan formuenedgang indvirke på den grønlandske økonomi som helhed? Uanset svarene på disse spørgsmål, som jeg naturligvis ikke beder om at få i dag, kan et sådant træk på formuen ikke være nogen løsning af et driftsunderskudsproblem på længere sigt. Der må skaffes andre udveje.

Umiddelbart rejser sig så spørgsmålet om en direkte beskatning. Hvor langt er man i de overvejelser, der finder sted om dette væsentlige spørgsmål? Vi finder i mit parti, at dette spørgsmål trænger sig på, ikke bare af fiskale grunde. Vi har herhjemme haft en direkte beskatning i mange år, i hele den periode, hvor det danske samfund har været under omstilling til et moderne udviklet land. Jeg tror, det er godt, at vi har haft denne udjævrende skattepolitik efter princippet skat efter evne. Det forekommer umiddelbart urimeligt, at der ikke findes en sådan ordning i Grønland allerede. Jeg tror, der er mange i Grønland, som føler det samme. Med det meget begrænsede kendskab, jeg har til dette store land, har jeg fået det